

ಶ್ರೀ ಅರ್. ದಯಾನಂದಸಾಗರ್.—ನನ್ನ ಹೇಳೆ ತಮಗೆ ದ್ವೀಪವೇ? ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೇಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— May I submit that Sri Dayanand Sagar is the Deputy Leader of our Party. Why should you treat him like that? If you don't want him, you may send him out.

Mr. SPEAKER.—I am treating the hon. Member with all respect.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—No Sir. That is not the way to treat an hon. Member. The Chair does not seem to give him any opportunity to put a question.

Mr. SPEAKER.—I have passed over to the next question, and therefore it cannot be helped.

Sri V. N. PATIL.—While calling members, the Chair is expected to give an opportunity to each Party to put a supplementary. Every time, the Hon. Chair goes on quoting the practice in the U.K. Parliament. Then what is the fun in not allowing us to put a supplementary?

Mr. SPEAKER.—I have taken note of everything. We will go to next question.

Negotiation between Tamil Nadu and Mysore on Hemavathi Dam.

419. **Sri N. A. CHANNE GOWDA** (Pandavapura).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether the State Government has approached the Central Government to advise the Tamil Nadu Government not to be stumbling block in executing Hemavathy Dam at Gorur;

(b) whether the Government is aware of the statements appearing in newspapers reported to have been made by the Chief Minister and P.W.D. Minister of Tamil Nadu regarding the Hemavathi Dam;

(c) whether the negotiations on the Hemavathi Dam between Tamil Nadu and Mysore Government both at officers, level and at Minister's level taken place?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(a) The Union Government has been asked to accord clearance to the Hemavathy Project.

(b) Yes.

(c) Negotiations are likely to take place shortly.

(S) ಶ್ರೀ ವೈರೆಂಡ್ರಾ ಪತ್ತಿಲ್ ಹೇಳೆ ಹೇಳಿದೆ :

“Negotiations are likely to take place shortly.”
ಉತ್ತರ ಕಾನೂನಾಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿತ್ತು. ಅದಾದರ್ಶ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಚೆಲುವ್ತಿ ಮತ್ತು ಏನ್‌ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಷಣಗೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಜಂಕ್ಸ್‌ಗೌಡ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರ ನಮುಂಜನವಾಗಿದೆಯೇ? ತಮಿಳುನಾಡಿನವರಿಗೆ ಹೇದಾವತಿ ಜರಾತ್ಯಾದ ನಿರ್ವಾಳಣ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟುಪ್ಪಿಡಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಡ್‌ಲೋಡ್‌ಪಾಟ್‌—ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಯಾವರಿತಿ ರಕ್ತಳೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೀಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪಾಟ್‌ ಲ್ಯಾಪ್‌ರೂಗಳ ಸೋತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕು, ನೀತರ ಮುಂದಿನ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಜನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಜಂಕ್ಸ್‌ಗೌಡ.—ನಾಯಾಮಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 9ನೇ ತಾರಿಖು ಒಂದು ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಡ್‌ಲೋಡ್‌ಪಾಟ್‌—ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಛಕ್ಕಬೆಳ್ಳಿ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ. ಅದರೆ ಏಣ್‌ನನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಲು ಶಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದುದಿರ್ಬಂದ ಅದನ್ನು ನಂತರ ಕಾನ್‌ಸ್‌ಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆ.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—Will the Government assure this House that they would definitely utilise our full share in the Cauvery Basin within 1974 or at least commence the necessary works to utilise our full share?

Sri VEERENDRA PATIL.—I have already answered this question several times. Now we have started discussions with the Government of India. I stated that these are things which should not be discussed here. In regard to whatever has happened after the discussions at the Officers' level and the Ministers' level, I am going to take into confidence the leaders of the Opposition and discuss with them.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾತುಕತೆ ಪ್ರಾಳಿಯಾಗಿ ನಂಬಿಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ನಡೆದಿದೆಯೇ? ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರ್ಬಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ರಿಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಡ್‌ಲೋಡ್‌ಪಾಟ್‌—ನಾನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಂದ ಮಾತುಕತೆ ಪ್ರಾಳಿಯಾಗಿ ಅಗಿಲ್ಲ. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಾರು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅರ್ಬಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ರಿಫರ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವವರೂ ಎಂಬು ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಡರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ರಿವರ್ ವಾಸ್ತವ ದಿನಾಂಕಗಳ್ನು ಅಕ್ಷ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕು. ನಾವೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಬಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪತ್ರಿ.—ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಆಶಾವಾಯಾಗಿ ವಾದಾದ ಎಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ! ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಳುವ ಪ್ರಾಣಾರು ರಾಜ್ಯದ ಹಕ್ಕೆನಿಡೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಡ್‌ಲೋಡ್‌ಪಾಟ್‌—ಯಾವರಿತಿಯಾದ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಇವರ್ ವಾಟರ್ ದಿನೋಪ್‌ರೂಪ್ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿಯಿದ್ದರೆ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವುದು. ಇದು ಅಂದರೂ ಸ್ಥಾಂದಿಂಗ್ ಮತ್ತು ನೆಗ್ರೋಷಿಯೋಪನ್‌ನಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಕರಿಯ ಜ್ಞಾಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಪರಿಂದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಆ ಸ್ಕ್ರೆಚ್‌ಯಾನ್ ಕಾಲಂಕಂಪ್ ಮಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡಬೇಕು.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—Sir, I would like to know from the Hon. Chief Minister whether he has been pleased to say that negotiations are going on and may continue. I would like to know from him what are the points of negotiations and whether deviation in

the rules of negotiation are being negotiated? What exactly is the nature of the negotiation that is going on? Another point I want him to answer is that when there is change in the rules of negotiations, is further negotiation of any value have any existence?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not think, I have used the word 'negotiations.' What I have stated is that a meeting at Officers' level and also at Ministers' level has taken place. That is why, before Sri Channe Gowda put the question, I wanted to clarify the latest position. So I stated that negotiations are likely to take place. I stated that this was the position when we sent the reply to this Question. After that, meeting has taken place at the Officers' level and the Ministers' level and further discussion might take place at the Chief Minister's level. And in the meanwhile, I have received certain proposals from the Hon. Union Minister for Irrigation and Power. These proposals are being studied and we are expected to send our comments and our views with regard to the proposals that he has made. So, I have already stated that this is a matter in which the entire State is interested and all the political parties are interested. So, whatever action I want to take I will take only after taking into confidence all the Opposition Party leaders.

2.00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಚಂಡ್ರ.—ಈಗಾಗಲೇ ನಾಗಾಜರ್‌ನ ಸಾಗರದ ಏಡನೇ ಹಂತವನ್ನು ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಅಂಧರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಹೇಳಬಹಿ ಪ್ರಾಚೀಕ್ರಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮನನ್ನು ವಾಸಿ ಧ್ವನಿಯಾದ ಕಷ್ಟತ್ವದೇಯೇ ಸ್ವಾಮಿ!

ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಂಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ನೆಗೋಡಿಯೇಷನ್ ಮಾಲಕ ತೀವ್ರಾನ ಆಗಲ ಆಗದೆ ಇಲಿ, ಹೇಳಬಹಿ ಕೆಲಸ ಅಭಿಬಾಧಿತವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಡು ಹೇಗೆಗೂತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡು ಹೇಗೆ ತ್ವಿದ್ವಾರಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎನ್. ಅರಕೆರಿ.—1974 ರೇ ಸಾಲ್‌ರೇ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ರಾಜ್ಯರುವ ಸೀರಾಪರಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಬೇಗನೆ ಮಾಡುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಗಬೇಕು ಏಡು ತೀವ್ರಾನವಾಗಿದ್ದೂ ಕೂಡ, ಆ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಿರಾವರಿತ್ತ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ನಿರ್ದಕ್ತವೇ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವರ ನೊನಕ್ಕಿಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸಿಫಾರಾವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದುವುದಕ್ಕಾಗುವಿದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುಗಳು ಬಿಡಾಗ ಕಂಟಾಕ್ಟರುಗಳು ಉತ್ತರಾರು ಹಾಕಿದಾಗ ಅದನ್ನು ವಿರೇಂದ್ರಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೈಸಿಫಿರ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೊದರೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಆದ ಕಡೆ ಸ್ವೀಕಾರಿಕೆಗೆ ಕಟ್ಟುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೊವರೆ ನಿರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿವರ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚಕ್ರೇಗಾಡ.—ನಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿದಾಗ 1924ನೇ ಒಪ್ಪಂದದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ವಯವನ್ನು, ಅಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಾಂಬಿಕೋಳುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ವಾದತಕ್ಕ ನಿಲುವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ, ನಾನ್ನು!

ಶ್ರೀ ವಿಲೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ರೈತರ ಹತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿರು ರಾಜ್ಯದ ಹತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ನಿಲುವುವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

MR. SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Refund of Deposit to Kolvi Forest Labourers Co-operative Society

200. Sri A. R. PANCHAGAVI (Arabhavi).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(a) the amount credited by the Kolvi Forest Labourers' Co-operative Society Limited as per the 'C' statement prepared by the District Forest Officer, Belgaum for the years 1955-56 to 1957-58 ;

(b) the profit or loss to the Society as per the audit report for the years mentioned in (a) above ;

(c) whether this Society has been claiming refund of the excess amount deposited with the Government since long ;

(d) if so, the amount deposited by the Society and since when the question of refund of the amount deposited is pending ;

(e) the steps that Government has taken to expedite refund of the deposit amount ?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(a)— *Year*   *Amount credited*

1955-56	3,808-50
1956-57	1,272-50
1957-58	2,593-50

(b)— *Year*   *Profit*   *Loss*

1955-56	4405.81	...
1956-57	...	109-31
1957-58	31.81	...

(c) Yes.

(d) Excess amount alleged to have been deposited to Rs. 5,560-37 (The claim is under dispute since 15-3-1960).

(e) The Society has sent a representation to Government in the matter on 12-12-1968 and it is under consideration.